

ПРО ПИТАННЯ КОДИФІКАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Андрій Шабалін,

*керівник сектору узагальнення експертної та судової практики Центру експертних досліджень НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, кандидат юридичних наук, адвокат
ORCID ID: 0000-0001-8536-5081*

Стаття присвячена дослідженню правових та організаційних аспектів кодифікації українського законодавства у сфері інтелектуальної власності. На підставі аналізу історичного розвитку українського права інтелектуальної власності з наукових позицій, аналізу зарубіжних, у тому числі європейських, моделей правового регулювання інтелектуальної власності визначено основні критерії кодифікації національного законодавства у сфері інтелектуальної власності. Вказано на доцільність запровадження в українську правову систему спеціального кодексу з інтелектуальної власності, завданням якого буде правове регулювання означеної сфери.

Ключові слова: право інтелектуальної власності, кодифікація, законодавство, Цивільний кодекс України

Вступ. Реформування системи інтелектуальної власності є неможливим без визначення правових підходів до правового регулювання означеної суспільної сфери.

На сьогодні перед практиками і теоретиками постає питання систематизації врегулювання правовідносин інтелектуальної власності.

Існують різні доктринальні позиції щодо такого правового регулювання. Питання дослідження моделей правового регулювання були висвітлені у працях таких науковців як: Г. О. Михайлюк, О. М. Мельник, Ю. М. Капіца, В. М. Крижна, Н. С. Кузнецова, В. В. Луць, А. О. Кодинець, О. П. Орлюк, М. Ю. Потоцький, Р. О. Стефанчук, Г. О. Улянова, Є. О. Харитонов, А. В. Шабалін, О. О. Штефан та інші.

Варто вказати, що на сьогодні не існує єдиної точки зору стосовно оптимального підходу до нормативного ре-

гулювання правовідносин сфери інтелектуальної власності.

Мета дослідження (статті) — на підставі аналізу як колишнього, так і чинного законодавства, правозастосовної практики та думок окремих правників дослідити певні аспекти вироблення правових підходів, зокрема щодо кодифікації законодавства у сфері інтелектуальної власності, та запропонувати своє бачення в аспекті питання цього наукового дослідження.

Методи. У межах цього дослідження теоретичних положень і рекомендацій щодо подальшого наукового розроблення теми, а також достовірності результатів обґрунтовано використання сукупності філософських, загально- і спеціально-наукових методів.

Дослідження. Обрання Україною європейського вектора розвитку обумовило необхідність реформування правової сфери в цілому та окремих галузей права, зокрема й права інтелекту-

альної власності. Сучасний розвиток суспільства характеризується тим, що провідна роль належить інтелектуальному продукту. Активний розвиток цифрових технологій, креативних індустрій свідчить про домінуючу роль інтелектуальної складової в усіх сферах суспільного життя. Україна також поступово рухається у вказаному напрямку — формування інтелектуального суспільства (інтелектуальної економіки, більш технологічної освіти, розвитку нових технологій тощо).

Усе вищевикладене свідчить про необхідність модернізації правового регулювання інтелектуальної власності в Україні з метою підвищення ефективності означеної галузі, приведення її у відповідність до загальноновизнаних демократичних стандартів. У цьому плані існують різні правові підходи, зокрема: створення єдиного кодифікованого нормативного акта; формування окремої системи нормативних актів щодо регулювання різних за змістом правовідносин у рамках права інтелектуальної власності.

Оскільки право інтелектуальної власності має комплексний характер щодо правової регламентації, у нас немає можливості висвітлити всі аспекти нормативної реформи такого права. Отож зупинимось на деяких у рамках цього дослідження.

З метою більш повного висвітлення вказаного питання звернемося до генезису законодавства у сфері інтелектуальної власності, переважно новітнього періоду розвитку національного права. Відомий правник-науковець І. Л. Петрухін слушно вказував: «...Нам корисно знати, як готувалися правові реформи в минулому, яким чином організовувалася робота щодо перегляду законодавства і наскільки радикальними були ці перетворення та зміни» [1, 3].

Здобуття Україною незалежності та прийняття Конституції України 28 червня 1996 року розпочало новий період у розвитку вже національної системи правової охорони інтелектуаль-

ної власності та власне права інтелектуальної власності.

Уперше в новій історії України закріплювалося конституційне положення про право особи (громадянина) на результати інтелектуальної діяльності.

У статті 54 Конституції України (далі — КУ) закріплювалося, що громадянам гарантується свобода літературної, художньої, наукової і технічної творчості, захист інтелектуальної власності, їхніх авторських прав, моральних і матеріальних інтересів, що виникають у зв'язку з різними видами інтелектуальної діяльності [2]. В Основному законі України знайшов своє закріплення й принцип судового захисту порушеного права як один з універсальних демократичних інститутів — статті 55, 124 КУ [2]. Важливим стало й конституційне положення щодо імплементації міжнародних договорів у національне законодавство (ст. 9 КУ), що стало своєрідним правовим трампліном для входження України в міжнародний правовий простір, зокрема й у сфері інтелектуальної власності.

У грудні 1993 року Верховною Радою було прийнято Закон України «Про авторське право і суміжні права» [3], а згодом і закон «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» [4]. Означеним законом регламентувалися питання, пов'язані зі створенням, реєстрацією, охороною та захистом торговельних марок (знаків) в Україні, що було позитивним кроком на шляху комерціалізації інтелектуальної діяльності. У 90-х роках ХХ ст. було прийнято й інші законодавчі акти щодо охорони та захисту об'єктів права інтелектуальної власності, зокрема закони України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», «Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем», «Про охорону прав на сорти рослин» тощо.

Україна, як держава-засновник ООН, стала членом ВОІВ у 1970 році. Уже в 1992 році уряд країни підтвердив продовження дії для нашої держави низки основних міжнародних угод у

сфері інтелектуальної власності. З того часу співробітництво з ВОІВ розвивається і розширюється. У цей період Україна також приєдналася до низки міжнародних актів у сфері інтелектуальної власності, які стали частиною національного законодавства щодо означеного права, зокрема 1995 року — до Бернської конвенції.

Отже, як бачимо 90-ті роки ХХ ст. стали відправною точкою формування нормативного регулювання сфери інтелектуальної власності. У цей період регулювання здійснювалося на рівні окремих законів, що стосувалися правового статусу певних об'єктів інтелектуальної власності. По суті, такий законодавчий підхід став базою для створення умов розвитку національного права інтелектуальної власності.

Початком іншого етапу в регулюванні права інтелектуальної власності стало прийняття Цивільного кодексу України (далі — ЦКУ), який набув чинності 1 січня 2004 року. Уперше в національному цивільному кодифікованому правовому акті було запроваджено окремий розділ щодо права інтелектуальної власності (книга IV «Право інтелектуальної власності») [2]. Важливо значити, що вперше на законодавчому рівні у ЦКУ отримало своє закріплення визначення права інтелектуальної власності (ст. 418). Цивільний кодекс України також розмежував право інтелектуальної власності та право власності. Такий підхід підтвердив правову природу права інтелектуальної власності як результату творчої діяльності (нематеріального об'єкта) [6, 19–20]. У новому цивільному акті отримали своє правове регулювання різні види права інтелектуальної власності (авторське і суміжне право, право промислової власності тощо).

До того ж ЦКУ визначив пріоритет судового захисту права інтелектуальної власності (ст. 432). У цьому кодексі також закріплено й універсальні цивільні норми, зокрема щодо основних способів захисту порушених цивільних прав

(ст. 16) [7, 38–39]. Регулювання права інтелектуальної власності закріплено й у господарському праві (Глава 16 Господарського кодексу України — ГПУ, набув чинності 01.01.2004).

Варто зазначити, що в науковому колі є різні погляди щодо нормативного регулювання інтелектуальної власності у ЦКУ. Так, О. П. Орлюк вказує на нормативну неузгодженість між спеціальним законодавством у сфері інтелектуальної власності та загальним (ЦКУ), зокрема термінології (знак для товарів і послуг — торговельна марка; фірмове найменування — комерційне найменування; зазначення походження товарів — географічне найменування тощо). Як вказує дослідниця, це негативно впливає на формування відповідної правозастосовної практики, зокрема й судової. Як наголошує О. П. Орлюк, необхідно усунути конкуренцію правових норм у сфері інтелектуальної власності [8, 30–31]. У цілому можна погодитися з такою точкою зору. Варто зауважити, що вказані питання досі не вирішені, що необхідно врахувати в процесі модернізації законодавства у сфері інтелектуальної власності.

Варто взяти до уваги також питання вироблення нових підходів у системі правового захисту права інтелектуальної власності — узгодження як загальних способів цивільно-правового захисту, так і спеціальних, а також оновленої судової практики.

З прийняттям ЦКУ відбулась еволюція правового регулювання інтелектуальної власності — від однорівневої (спеціальне законодавство) до дворівневої (спеціальні закони та ЦКУ). Розглядаючи питання кодифікації сфери інтелектуальної власності, доцільно зауважити, що однорівнева система є традиційною для європейського. Це важливий фактор, виходячи з необхідності адаптації національного законодавства з інтелектуальної власності до європейських стандартів, відповідно до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом,

Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами (далі — Угода) [9]. В Угоді значною мірою регулюються питання, пов'язані з правом інтелектуальної власності, зокрема процедури захисту такого права — Глава 9 (авторське право, промислова власність, географічні позначення, промислові зразки, патенти, топографія напівпровідників тощо); Частина 3 Глави 9 Угоди «захист права інтелектуальної власності» [7, 40].

Наразі щодо української правової доктрини триває дискусія відносно кодифікації законодавства у сфері інтелектуальної власності [10, 40]. З приводу зазначеного варто проаналізувати існуючі моделі правового регулювання інтелектуальної власності. На підставі світового досвіду В. М. Крижна визначила варіанти правового регулювання щодо інтелектуальної власності, зокрема: 1) на рівні окремих законів, що стосуються певних об'єктів інтелектуальної власності (більшість країн світу, а також Україна до 01.01.2004); 2) дворівневе регулювання: врегулювання основних положень у Цивільному (чи Торговому) кодексі, а також наявність спеціальних законів стосовно окремих об'єктів інтелектуальної власності (Республіка Казахстан, Україна); 3) кодифікація положень стосовно всіх об'єктів інтелектуальної власності в Цивільному кодексі (Російська Федерація після 01.01.2008); 4) кодифікація положень стосовно всіх об'єктів інтелектуальної власності в Кодексі інтелектуальної власності (Франція, Філіппіни, Португалія) [11, 111].

Отже, як бачимо, у світовій правовій доктрині існують різні моделі правового регулювання інтелектуальної власності. Правова модель кожної країни, зокрема європейських, була вироблена з огляду на історичні фактори та певні обставини [12].

Таким чином, обрання оптимального варіанта правового регулювання залежить від багатьох факторів. У правовій доктрині кодифікація розглядається як

систематизація законодавства, що здійснюється шляхом об'єднання і перероблення нормативів зі зміною їх внутрішнього змісту у єдиний внутрішньо узгоджений правовий акт, яким, наприклад, є кодекс [13]. Такий підхід дає змогу усунути наявні між нормативними актами розбіжності, визначити єдині принципи правового регулювання, встановити єдине розуміння відповідних правових дефініцій, а також встановити єдині підходи до порядку захисту (підстав, спеціальних способів правового захисту тощо). Аналіз української законодавчої практики свідчить про позитивні результати кодифікації. Так, наприклад, наразі виборче право в Україні регулюється Виборчим кодексом України. Зазначений кодифікований акт регулює всі виборчі процеси, встановлює процедуру вирішення спорів, основні спеціальні способи юридичного захисту, права та обов'язки учасників виборів. Це ж стосується й Земельного кодексу України [14]. Зазначимо, що разом із Земельним кодексом України діють і спеціальні закони, які регулюють окремі спеціальні правовідносини в цій сфері (Закон України «Про землеустрій»). Таким же чином відбувається регулювання й сімейних правовідносин.

Кодифікація також дає змогу формувати єдину правову політику щодо сфери регулювання. Це стосується й інтелектуальної власності.

Варто зауважити, що існують також негативні моменти щодо кодифікації, зокрема й інтелектуальної сфери. Як відомо, право інтелектуальної власності є комплексним правом, яке регулюється не тільки нормативними актами приватного блоку права, а й публічним правом (адміністративним, митним, кримінальним тощо). А отже, в акт цивільного законодавства варто було б включати норми права інших галузей. З метою розвитку положень кодифікованого акта потрібно було розробити значну кількість підзаконних нормативно-правових актів. Інше — необхідно було б

ПОГЛЯД НАУКОВЦЯ

змінити й процесуальне законодавство щодо процедури захисту порушеного чи/або оспорюваного права. Усе це свідчить про утруднення здійснення правого регулювання права інтелектуальної власності.

Проведення кодифікації законодавства інтелектуальної сфери актуалізувало вирішення питання рекодифікації ЦКУ, що має як негативні, так і позитивні моменти.

Іншим важливим питанням є питання вироблення критеріїв якості нормативного регулювання галузі інтелектуальної власності. Варто зазначити, що це є актуальним і стосовно інших правових сфер. Такі критерії повинні стосуватися:

- 1) наукової обґрунтованості закону;
- 2) формування законодавчих підходів з урахуванням національної судової практики у відповідній правовій сфері;
- 3) формування чіткого термінологічного законодавчого апарату;
- 4) логічності узгодження з іншими нормативними актами щодо відповідної сфери регулювання;
- 5) відповідності положень закону міжнародно-правовим актам, зокрема праву ЄС, практиці Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ), а також Суду ЄС. Такий підхід спрямований на активне впровадження європейських юридичних стандартів у сфері права інтелектуальної власності в українське право, що відповідає західному вектору розвитку держави;
- 6) мови документа;
- 7) лаконічності та чіткості формулювань нормативних положень.

У правовому середовищі досі триває дискусія (В. К. Крижна, О. П. Орлюк, Р. О. Стефанчук та інші) щодо прийняття спеціального кодифікованого акта у сфері інтелектуальної власності — Кодексу інтелектуальної власності.

У цілому ми підтримуємо позицію теоретиків і практиків щодо необхідності прийняття зазначеного документа.

Однак вважаємо, що такий кодифікований акт повинен існувати разом зі спеціальним законодавством.

До того ж профільний кодекс та ЦКУ повинні бути узгоджені щодо сфери інтелектуальної власності. Це стосується і спеціального законодавства.

Висновки. Усе вищезрозглянуте дає змогу сформулювати таке:

- з огляду на обсяги та комплексність правого регулювання у сфері інтелектуальної власності доцільним є запровадження в національне законодавство спеціального кодифікованого акта (Кодексу інтелектуальної власності). Такий документ дасть можливість усунути протиріччя між нормативними актами, визначити єдині принципи правового регулювання, встановити єдине розуміння відповідних правових дефініцій; встановити єдині підходи до порядку захисту (підстав, спеціальних способів правового захисту тощо); має позитивне значення для формування єдиної національної правової політики щодо сфери інтелектуальної власності;
- кодифікація сфери інтелектуальної власності повинна відбуватися з урахуванням таких критеріїв: 1) наукова обґрунтованість закону; 2) формування законодавчих підходів з урахування національної судової практики у відповідній правовій сфері; 3) формування чіткого термінологічного законодавчого апарату; 4) логічність узгодження з іншими нормативними актами щодо відповідної сфери регулювання; 5) відповідність положень закону (кодексу) міжнародно-правовим актам, зокрема праву ЄС, профільній практиці Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ), а також Суду ЄС; 6) мова документа; 7) лаконічність та чіткість нормативних формулювань;
- у ході проведення кодифікації законодавства інтелектуальної сфери варто враховувати всі негативні моменти щодо рекодифікації ЦКУ, зо-

крема стосовно узгодженості, нівелювання потенційних нормативних невідповідностей між кодексами;

- кодифікований акт у сфері інтелектуальної власності повинен існувати разом зі спеціальним законодавством щодо означеної сфери, оскільки такий підхід є більш доцільним щодо спеціальних об'єктів права інтелектуальної власності та європейської моделі права.

Цілком зрозуміло, що всі правові аспекти кодифікації сфери інтелектуальної власності неможливо висвітли-

ти в одній науковій роботі, яка має певні об'єктивні межі, а тому є потреба в подальших дослідженнях, дискусіях відносно обраної тематики з урахуванням динаміки розвитку теорії та практики права інтелектуальної власності, зарубіжного права та цивільного права загалом. ●

Список використаних джерел / List of references

1. Петрухин И. Л. *Правосудие: время реформ*. Москва : Наука, 1991. С. 207. 208 с.
2. Конституція України. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
3. Про авторське право і суміжні права : Закон України. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12/print>.
4. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12/print>.
5. Цивільний кодекс України. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15/print>.
6. Іващенко В. А. *Розвиток законодавства з інтелектуальної власності в Україні у 2000-х рр. (історико-правовий аспект)*. Право та державне управління. 2017. № 4 (29). Том 1. С. 19–24. URL : http://www.pdu-journal.kpi.zp.ua/archive/4_2017/tom_1/6.pdf.
7. Шабалін А. В. *Актуальні питання захисту права інтелектуальної власності: навчально-практичний посібник*. Київ : НДІ ІВ НАПрН України. Київ : Інтерсервіс, 2020. 160 с.
8. Орлюк О. *Сфера інтелектуальної власності як предмет правового регулювання: проблема конкуренції законів*. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2009. № 6 (50). С. 25–33.
9. *Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами*. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/984_011 (дата звернення: 26.01.2021).
10. Стефанчук Р. О. *До питання про кодифікацію законодавства у сфері інтелектуальної власності*. Право України. № 11/2016. С. 86–91.
11. Крижна В. *Варіанти кодифікації законодавства у сфері інтелектуальної власності*. Теорія і практика інтелектуальної власності. № 1. 2010. С. 110–114.
12. Shabalin, A.V. and all *The establishment and development of a system of protection of intellectual property rights in Europe and the USA*. Asia Life Sciences. 2020. Issue 1. Pp. 21-38. URL : <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85087558844&origin=resultslist> (Shabalin, Andrii V. *The establishment and development of a system of protection of intellectual property rights in Europe and the*

ПОГЛЯД НАУКОВЦЯ

- USA. *Asia Life Sciences*, 2020, (1), стр. 21-38.
URL : <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57217735889>.
13. Тлумачний словник основних юридичних понять, визначень і термінів
URL : http://pidruchniki.ws/19390825/pravo/tlumachnyi_slovník_osnovnih_yuridichnih_ponyat_viznachen_terminiv.
14. Виборчий кодекс України. Офіційний сайт Верховної Ради України.
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text>; Земельний кодекс України. Офіційний сайт Верховної Ради України.
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2768-14>.
1. Petrukhyn Y. L. *Pravosudye: vremia reform*. Moskva : Nauka, 1991. S. 207. 208 s.
2. *Konstytutsiia Ukrainy*. Ofitsiyni sait Verkhovnoi Rady Ukrainy.
URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
3. *Pro avtorske pravo i sumizhni prava* : Zakon Ukrainy. Ofitsiyni sait Verkhovnoi Rady Ukrainy. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12/print>.
4. *Pro okhoronu prav na znaky dlia tovariv i posluh* : Zakon Ukrainy. Ofitsiyni sait Verkhovnoi Rady Ukrainy. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12/print>.
5. *Tsyvilnyi kodeks Ukrainy*. Ofitsiyni sait Verkhovnoi Rady Ukrainy.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15/print>.
6. Ivashchenok V. A. *Rozvytok zakonodavstva z intelektualnoi vlasnosti v Ukraini u 2000-kh rr. (istoryko-pravovyi aspekt)*. *Pravo ta derzhavne upravlinnia*. 2017. № 4 (29). Tom 1. S. 19–24.
URL : http://www.pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/4_2017/tom_1/6.pdf.
7. Shabalin A. V. *Aktualni pytannia zakhystu prava intelektualnoi vlasnosti: navchalno-praktychnyi posibnyk*. Kyiv : NDI IV NAPrN Ukrainy. Kyiv : Interservis, 2020. 160 s.
8. Orliuk O. *Sfera intelektualnoi vlasnosti yak predmet pravovoho rehuliuвання: problema konkurentsii zakoniv*. *Teoriia i praktyka intelektualnoi vlasnosti*. 2009. № 6 (50). S. 25–33.
9. *Uhoda pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odnii storony, ta Yevropeiskym Soiuzom, Yevropeiskym spivtovarystvom z atomnoi enerhii i yikhnyim derzhavamy-chlenamy*. Ofitsiyni sait Verkhovnoi Rady Ukrainy.
URL : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/984_011 (data zvernennia: 26.01.2021).
10. Stefanchuk R. O. *Do pytannia pro kodyfikatsiiu zakonodavstva u sferi intelektualnoi vlasnosti*. *Pravo Ukrainy*. № 11/2016. S. 86–91.
11. Kryzhna V. *Varianty kodyfikatsii zakonodavstva u sferi intelektualnoi vlasnosti. Teoriia i praktyka intelektualnoi vlasnosti*. № 1. 2010. S. 110–114.
12. Shabalin, A.V. and all *The establishment and development of a system of protection of intellectual property rights in Europe and the USA*. *Asia Life Sciences*. 2020. Issue 1. Pp. 21-38. URL : <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85087558844&origin=resultslist> (Shabalin, Andrii V. *The establishment and development of a system of protection of intellectual property rights in Europe and the USA*. *Asia Life Sciences*, 2020, (1), str. 21-38.
URL : <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57217735889>).
13. *Tlumachnyi slovník osnovnykh yurydychnykh poniat, vyznachen i terminiv*
URL : http://pidruchniki.ws/19390825/pravo/tlumachnyi_slovník_osnovnih_yuridichnih_ponyat_viznachen_terminiv.
14. *Vyborchyi kodeks Ukrainy*. Ofitsiyni sait Verkhovnoi Rady Ukrainy.
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text>; *Zemelnyi kodeks Ukrainy*. Ofitsiyni sait Verkhovnoi Rady Ukrainy.
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2768-14>.

Надійшла до редакції 15.01.2020 року

Шабалин А. К вопросу о кодификации законодательства в сфере интеллектуальной собственности. Статья посвящена исследованию правовых и организационных аспектов кодификации украинского законодательства в сфере интеллектуальной собственности. На основании анализа исторического развития украинского права интеллектуальной собственности с научных позиций, анализа зарубежных, в том числе европейских, моделей правового регулирования интеллектуальной собственности определены основные критерии кодификации национального законодательства в сфере интеллектуальной собственности. Указывается на целесообразность внедрения в украинскую правовую систему специального кодекса с целью единой правовой регламентации сферы интеллектуальной собственности.

Ключевые слова: право интеллектуальной собственности, кодификация, законодательство, Гражданский кодекс Украины

Shabalin A. On the issue of codification of legislation in the field of intellectual property. This scientific article examines the issue of the need to create a special code of intellectual property in Ukraine. For a full-fledged and objective study, an analysis was made of the history of Ukrainian legislation in the field of intellectual property, foreign models of legal regulation of intellectual property rights, especially European legal experience, were also investigated. The author supports the position regarding the creation in Ukraine of the Intellectual Property Code, the analogue of which exists in Italy and France. Based on the study of Ukrainian and foreign legal systems, the author defines the main criteria for creating an intellectual property code: Legal and organizational criteria are defined. The author points out the need to implement the European legislative practice, the jurisprudence of the European Court of Human Rights and the Court of Justice of the European Union on judicial cases in the field of intellectual property into the code. This vector of implementation will have a positive meaning for the adaptation of the Ukrainian legislative system to European democratic standards in the field of legal regulation, legal protection of intellectual property rights. The author pays special attention to the need to harmonize the intellectual property code with the Civil Code of Ukraine and procedural legislation in order to level the negative legal consequences in legal practice in the field of intellectual property; also in the IP Code shall contain the following provision or requirements, which contained universal definitions of legal concepts in the field of intellectual property. Based on the conducted scientific analysis, the author points out the need for the existence of the Ukrainian code of intellectual property and special laws in the field of intellectual property. It follows from this that there is a need for legal regulation of individual legal relations (objects of law) in the field of intellectual property law. The author points out that such a legal system corresponds to the model of legal regulation of the field of intellectual property that exists in the European Union.

Keywords: intellectual property right, codification, legislation, The Civil Code of Ukraine